

Ірина ГАВРИЛОВА,

orcid.org/0000-0003-2322-8051

*старший викладач кафедри ділової іноземної мови та перекладу
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
(Харків, Україна) havrylovairyna@gmail.com*

ЕВФЕМІЗМИ В СУЧАСНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Використання евфемізмів у професійних, політичних та неформальних групах розкриває багатогранність цього мовного явища, яке дозволяє модифікувати інформацію, формувати відповідний тон дискурсу та уникати конфліктних ситуацій. Евфемізми слугують інструментом, за допомогою якого мова адаптується до вимог різних соціальних ситуацій, допомагаючи підтримувати соціальну гармонію та уникати непорозумінь. В статті проаналізовано ключові аспекти функціонування евфемізмів у сучасній німецькій мові, їхню роль та місце в суспільному дискурсі, а також проблематику перекладу на українську мову. Евфемізми розглядаються як важливі мовні засоби, які дозволяють уникнути обговорення чутливих або табуйованих тем у різних сферах життя, включаючи політичний, суспільний та медичний рекламний дискурси. Вони допомагають не лише пом'якшувати емоційне сприйняття негативних явищ, але й впливають на формування суспільної думки через зміну риторичного або емоційного забарвлення повідомлень.

В статті зазначається, що евфемізми є лексико-семантичними одиницями, які замінюють табуйовані або неприємні терміни більш прийнятними з погляду соціальних і культурних норм. Виявлено, що їхня функція полягає не лише в уникненні грубості, але й у регулюванні комунікативних стратегій, що дозволяє говорити про евфемізми як важливий інструмент соціальної та політичної маніпуляції. Було розглянуто основні класифікаційні підходи до аналізу евфемізмів за їхньою тематикою (політика, медицина, суспільні питання) та структурою (метафори, перифрази, запозичення).

Евфемізми є невід'ємною частиною людської комунікації і виконують численні важливі функції як у суспільному, так і міжособистісному дискурсі. Їхня основна мета полягає у пом'якшенні або заміні слів чи фраз, які можуть бути сприйняті як неприйнятні або неприємні, а також у формуванні більш позитивного чи нейтрального сприйняття певних явищ. Евфемізми активно використовуються для уникання конфліктів, підтримки соціальної гармонії та досягнення політичної коректності.

В проблематиці перекладу евфемізмів з німецької мови на українську виявлено, що перекладачі стикаються з труднощами через відмінності у культурних та соціальних нормах обох мов, адже евфемізми часто не мають прямих відповідників, що вимагає від перекладача творчого підходу та адаптації тексту для збереження прагматичної функції евфемізму. Роль евфемізмів у сучасній німецькій мові є надзвичайно вагомою, особливо в умовах військових протистоянь і викликів.

Ключові слова: *евфемізми, сучасна німецька мова, комунікація, політичний дискурс, соціокультурні аспекти.*

Iryna HAVRYLOVA,

Orcid.org/0000-0003-2322-8051

*senior Lecturer at the Department of Business Foreign Studies Language and Translation
National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"
(Kharkiv, Ukraine) havrylovairyna@gmail.com*

EUPHEMISMS IN MODERN POLITICAL GERMAN-LANGUAGE

The article describes the using of euphemisms in professional, political and informal groups reveals the versatility of this linguistic phenomenon, which allows you to modify information, form an appropriate tone of discourse and avoid conflict situations. Euphemisms serve as a tool with which language adapts to the requirements of various social situations, helping to maintain social harmony and avoid misunderstandings. The article analyzes the key aspects of the functioning of euphemisms in modern German, their role and place in public discourse, as well as the problems of translation into Ukrainian. Euphemisms are considered as important linguistic means that allow you to avoid discussing sensitive or taboo topics in various spheres of life, including political, social and medical advertising discourse. They help not only to soften the emotional perception of negative phenomena, but also influence the formation of public opinion by changing the rhetorical or emotional coloring of messages.

The article notes that euphemisms are lexical-semantic units that replace taboo or unpleasant terms with more acceptable ones from the point of view of social and cultural norms. It was found that their function is not only to avoid rudeness, but also to regulate communicative strategies, which allows us to speak of euphemisms as an important tool

of social and political manipulation. The main classification approaches to the analysis of euphemisms were considered according to their subject matter (politics, medicine, public issues) and structure (metaphors, periphrases, borrowings). Euphemisms are an integral part of human communication and perform numerous important functions in both social and interpersonal discourse. Their main purpose is to soften or replace words or phrases that may be perceived as unacceptable or unpleasant, as well as to form a more positive or neutral perception of certain phenomena. Euphemisms are actively used to avoid conflicts, maintain social harmony and achieve political correctness.

In the issue of translating euphemisms from German into Ukrainian, it has been found that translators face difficulties due to differences in the cultural and social norms of both languages, since euphemisms often do not have direct counterparts, which requires the translator to be creative and adapt the text to preserve the pragmatic function of the euphemism. The role of euphemisms in German is extremely significant, especially in the context of modern military confrontations.

Key words: euphemisms, modern German, communication, political discourse, socio-cultural aspects.

Аналіз досліджень. Тема евфемізмів у сучасній німецькій мові досліджена багатьма науковцями. Серед них Сивогорла А. Ю., Ришкова А. В., які вивчали історію розвитку та перспективи досліджень евфемізмів у німецькій мові. Постатнік М. М., Свирид А. М. аналізували причини виникнення евфемізмів, їхні особливості вживання та проблеми перекладу. Заполовський М. В., Олексина Л. Г. зосередили увагу на практичних аспектах перекладу евфемізмів з німецької мови на українську, акцентуючи на необхідності збереження прагматичних функцій. Усі ці дослідження формують основу для подальшого вивчення функцій евфемізмів у різних комунікаційних сферах та їхнього перекладу.

Метою статті є дослідження евфемізмів у політичному дискурсі німецької мови, аналіз проблематики та стратегій перекладу евфемізмів з німецької мови на українську.

Виклад основного матеріалу. Евфемізм, як мовне явище, є ключовим інструментом комунікації, що дозволяє уникати прямих згадок неприємних або небажаних тем. Зокрема, він розглядається як «лексична одиниця, яка використовується для завуальовування або пом'якшення сенсу слів чи висловлювань, що можуть вважатися грубими, небажаними або соціально табуованими» (Постатнік, 2015: 14).

Серед іншого виділяють соціально-когнітивну функцію евфемізму, яка «дозволяє мовцеві знизити емоційне напруження у комунікації» та уникнути прямого обговорення небажаних тем (Великорода, 2007: 68). Доповнюючи визначення евфемізму Вишнівський Р. Й. окреслює його як «мовний засіб, який використовується для уникнення конфліктних ситуацій та полегшення сприйняття інформації» (Вишнівський, 2014: 96). Серед причин виникнення евфемізмів виділяють соціальні та культурні обмеження, економічні кризи (Постатнік, 2015: 12), а також результат політичного тиску або маніпуляції свідомістю аудиторії, особливо у політичних і медійних дискурсах (Великорода, 2007: 70).

Тематична класифікація евфемізмів передбачає поділ цих мовних одиниць на групи відповідно до сфери їхнього застосування – суспільні питання, медицину, економіку, політику тощо. Евфемізми кожної з цих груп виконують особливі функції, спрямовані на адаптацію та пом'якшення сприйняття соціальних і політичних явищ.

Суспільні питання охоплюють широкий спектр тем, включаючи проблеми соціальної справедливості, релігії та культурних табу. У німецькому суспільному дискурсі евфемізми використовуються для уникнення тем, що можуть викликати соціальну напругу (Рахімова, 2021: 526). Наприклад, замість слова *die Arbeitslosigkeit* («безробіття») може використовуватися термін *die berufliche Neuorientierung* («професійна переорієнтація»), що допомагає сформувати позитивний або нейтральний емоційний фон у спілкуванні.

У сфері медицини евфемізми використовуються для того, щоб уникнути прямого обговорення хвороб та інших неприємних питань, зокрема в розмовах з пацієнтами (Гудманян, 2022: 55). Наприклад, термін *der Schicksalsschlag* («удар долі») може використовуватися замість слова *die Krankheit* («хвороба») для того, щоб передати складну ситуацію, пов'язану з медичними проблемами.

Економічні евфемізми мають важливе значення для пом'якшення або приховування негативних економічних явищ. Замість прямих термінів на зразок *die Entlassung* («звільнення»), у німецькій мові часто використовують евфемізм *die Personalanpassung* («коригування персоналу»), що пом'якшує сприйняття негативного процесу і створює враження природної адаптації ринку праці до економічних змін. Такі евфемізми використовуються в бізнес-дискурсах для збереження репутації компаній та уникнення паніки серед працівників і клієнтів (Лоць, 2005: 67–70).

Політична група евфемізмів охоплює терміни та вирази, що використовуються для приховування або пом'якшення негативних явищ у політичному дискурсі. Політики часто викорис-

товують евфемізми для переміщення акценту з негативних аспектів своєї діяльності на створення нейтрального або навіть позитивного образу своїх дій (Великорода, 2007: 6). Наприклад, замість терміну *die Krise* («криза») може вживатися *die Herausforderung* («виклик»), що дозволяє уникнути гострих реакцій суспільства. За Рахімовою О. К., у політичних дебатах евфемізми виконують функцію захисту влади та її рішень, допомагаючи політикам уникати відповідальності за негативні наслідки своїх дій (Рахімова, 2021: 524). Вони виконують не тільки функцію пом'якшення мовлення, але й відіграють важливу соціально-лінгвістичну роль, оскільки дозволяють комунікаторам уникати прямого конфлікту, звинувачень і некоректних висловлювань, але водночас зберігати ввічливість у публічній дискусії, а парламентську діяльність стриманою та ефективною. Евфемізми дозволяють політикам приховувати гострі проблеми або висловлювати їх м'якше, а отже контролювати реакцію слухачів й зберігати політичну коректність (Стасюк, 2011: 17).

Сучасні дослідження підтверджують, що політичний дискурс є однією з найбільш значущих сфер використання евфемізмів, які залучаються для того, щоб приховувати негативні дії або явища, або подавати їх у позитивному світлі. Цей процес має назву «евфемія» і використовується для маніпуляції суспільною думкою (Турчин, 2011: 191).

Політичні групи застосовують евфемізми стратегічно для того, щоб зменшити вплив негативної інформації на громадськість та зберегти позитивний імідж. Лазебний В. та Яременко О. підкреслюють, що в політичному дискурсі евфемізми використовують для того, щоб модифікувати сприйняття певних дій або явищ через зміщення уваги аудиторії з негативних на більш нейтральні або навіть позитивні аспекти. (Лазебний, 2023: 90). Наприклад, політики можуть використовувати евфемізми для зменшення критики, спрямованої на їхні рішення щодо економічних проблем або соціальних реформ. Таким чином, евфемізми стають інструментом впливу на масову свідомість і використовуються для зміни емоційного та раціонального сприйняття певних дій чи рішень.

Основними структурними моделями, за допомогою яких відбувається створення евфемізмів, є метафори, перифрази та запозичення. Ці мовні прийоми дозволяють м'яко змінювати сприйняття певних явищ та формувати відповідний емоційний фон комунікації.

Метафори як засіб утворення евфемізмів мають важливу роль у німецькому мовному дискурсі, замінюючи прямі та грубі висловлювання

більш поетичними та абстрактними образами. За словами Зайко Л. В., метафори допомагають мовцям уникати прямого висловлювання, замінюючи його образним і культурно зумовленим виразом (Зайко, 2016: 4).

В свою чергу перифрази допомагають уникнути прямої згадки про явище або дію шляхом використання описових формулювань, які надають висловлюванню м'якший або нейтральний тон (Гудманян, 2022: 60). Наприклад, замість використання терміну *die Arbeitslosigkeit* («безробіття») вживається описова фраза *die wirtschaftliche Anpassung* («економічне пристосування»). Цей вид евфемізмів допомагає мовцям не лише уникати негативного сприйняття, але й приховувати певні аспекти інформації, змінюючи акценти на інші, більш прийнятні сторони явища.

Запозичення є теж поширеним способом створення евфемізмів у німецькій мові. За Лоць О. К. та Мироненком Т. С., запозичені евфемізми, особливо з англійської мови, є популярними в політичних та економічних дискурсах Німеччини (Лоць, 205: 78). Запозичення дозволяють вводити терміни, які не мають сильного емоційного навантаження в німецькому контексті, тим самим знижуючи негативний вплив на аудиторію. Наприклад, використання англійського терміну *downsizing* («скорочення») замість німецького слова *der Stellenabbau* («скорочення робочих місць») дозволяє уникнути різкої реакції на негативний економічний процес. Запозичені терміни часто сприймаються менш емоційно зарядженими, що дозволяє уникнути негативних конотацій у німецькому мовному середовищі.

Когнітивні моделі евфемізмів у політичному дискурсі використовуються для маніпулювання суспільною свідомістю та створення відповідних когнітивних фреймів, які змінюють сприйняття негативних явищ (Leinfellner, 1971: 68). Політики використовують евфемізми для створення нейтральних або позитивних образів складних соціальних або економічних явищ. Наприклад, замість терміну «військова операція» (*der Militäreinsatz*) у німецькому політичному дискурсі часто використовують евфемізм «гуманітарна місія» (*die humanitäre Mission*), що значно змінює сприйняття ситуації та створює враження мирних і гуманітарних дій (Зайко, 2016: 8).

Для уникнення жорстокого і драматичного терміну «*der Krieg*» можуть використовуватися евфемістичні заміники «*Stabilisierungseinsatz*», «*der Konflikt*», «*Gefecht*» або «*humanitäre Intervention*» та інші, що активує в свідомості слухача менш жорсткий і драматичний образ, знижуючи психо-

логічну напругу та викликаючи менший страх або агресію.

«*Nun haben Dänemark und Kanada den fast 50 Jahre andauernden Konflikt beendet und eine Landgrenze auf der zwischen beiden Ländern umstrittenen Insel geschaffen.*»

«Dabei berichtete er in deutlichen Worten, welche Probleme die Ukrainer mit den deutschen Waffen im Gefecht hätten».

«*Die Frage nach den völkerrechtlichen Grundlagen der humanitären Hilfe berührt auch den Themenkreis der humanitären Intervention, also der Hilfe, die nur durch gewaltsames Eingreifen möglich ist*».

«*Lange vermied die Bundesregierung aber die Formulierung, dass am Hindukusch ein Krieg tobe. Stattdessen war lange von einem Stabilisierungseinsatz die Rede*».

Політичні кампанії та дебати є основними платформами, де стратегічно використовуються евфемізми. Політики не можуть прямо говорити про проблеми, які можуть викликати негативну реакцію, особливо в періоди виборчих кампаній, тому евфемізми стають інструментом для приховування або пом'якшення правдивих обставин. Замість слова *die Krise* («криза»), політики використовують термін *die Herausforderung* («виклик»), або дієприкметник «*herausfordernd*» замість *schlimm*, *katastrophal*, які знімають гостроту і надають проблемі вигляду завдання, що потребує рішення, а не серйозної катастрофи.

«*Das aber zugleich deutlich macht: Angesichts der Herausforderungen, vor denen wir gemeinsam stehen, brauchen wir größeren finanziellen Spielraum.*»

«*Es wird herausfordernd. Man müsse sich wahrscheinlich darauf einstellen, dass Amerika wie von Trump angekündigt auf sich selbst gucke und eigene Interesse wahrnehme – zum Beispiel mit hohen Importzöllen.*»

Такі евфемізми мають сильний вплив на електорат оскільки вказують на те, що політик здатен впоратися з проблемами, не драматизуючи ситуацію.

Евфемізми в політичних дебатах часто використовуються для уникнення прямих звинувачень, зменшення критики або створення враження, що складні проблеми можуть бути вирішені без радикальних змін. Політичні лідери активно вживають такий термін, як *die Steueranpassung* («податкова адаптація») замість *die Steuererhöhung* («підвищення податків»). Використання цього евфемізму створює враження, що зміни у податковій системі є природною реакцією на економічні обставини, а не наслідком фіскальної політики, яка може викликати незадоволення громадян.

У контексті ринку праці дуже часто замінюють термін *die Arbeitslosigkeit* («безробіття») на *die berufliche Neuorientierung* («професійна переорієнтація»), що надає проблемі безробіття менш гострий характер. Такий евфемізм підкреслює, що люди не просто залишаються без роботи, а отримують нові можливості для професійного розвитку.

Переклад евфемізмів – одна з найбільш делікатних та складних задач у процесі передачі змісту між мовами. Це зумовлено тим, що евфемізми не лише виконують лексичну функцію заміни певного слова чи фрази, але й несуть у собі культурні, соціальні та прагматичні смисли. Евфемізми формуються під впливом культурних норм і соціальних табу, що робить їх переклад на інші мови складним через відсутність прямих еквівалентів або різні рівні сприйняття тих чи інших понять у суспільствах різних країн (Сивогорла, 2019: 440). Саме тому переклад евфемізмів з німецької мови на українську вимагає не лише точного лексичного відтворення, але й глибокого розуміння культурних реалій.

При перекладі з німецької мови на українську важливо зберегти цю функцію, і тут виникає проблема вибору відповідного українського еквівалента. Адже прямий переклад може не зберегти пом'якшувального ефекту евфемізму, тоді як адаптовані варіанти можуть краще передати його прагматичну функцію.

Політичний дискурс є сферою, де евфемізми використовуються для маніпулювання громадською думкою та формування більш позитивного або нейтрального сприйняття подій. Наприклад, евфемізм «*die Sicherheitsoperation*» («операція безпеки») використовується замість «*die militärische Intervention*» («військова операція») для пом'якшення реальності воєнних дій. Переклад цього терміну на українську мову може спричинити певні труднощі, оскільки в українському контексті цей термін може бути сприйнятий по-різному залежно від політичної ситуації: прямий переклад як «операція безпеки» може не повністю передати евфемістичний ефект, тому іноді доречніше використовувати адаптовані варіанти перекладу, наприклад, «миротворча операція».

Таким чином, переклад політичних евфемізмів вимагає ретельного аналізу соціального контексту та вибору відповідних засобів перекладу, що дозволяють зберегти прагматичний і риторичний ефект евфемізму. «*Zu den effektivsten Mitteln bei der Personalanpassung gehört die Arbeitszeitgestaltung.*»

«*До найефективніших засобів адаптації персоналу належить організація робочого часу.*»

У цьому реченні евфемізм *«die Personalanpassung»* перекладається як «адаптація персоналу» замість терміну «звільнення». Перекладений таким способом евфемізм звучить нейтральніше та менш загрозливо для працівників.

«Bevor Sie über eine Priorisierung, biete es sich an zu klären, welche Kapazitäten zur Bearbeitung von Verbesserungspotenzialen überhaupt vorhanden sind.»

«Перш ніж думати про визначення пріоритетів, доцільно з'ясувати, які можливості насправді існують для роботи з потенціалом для покращення.»

Німецький евфемізм *das Verbesserungspotenzial* перекладається як «потенціал для покращення», щоб м'якше виразити ідею проблем або недоліків, на які варто звернути увагу, що робить фразу менш критичною і більш конструктивною.

«Die deutsche Wirtschaft steht derzeit vor mehreren tiefgreifenden Herausforderungen, die sowohl kurzfristige Konjunkturschwächen als auch langfristige strukturelle Anpassung erfordern.»

«Німецька економіка зараз стикається з кількома серйозними викликами, які вимагають як короткострокової економічної стабільності, так і довгострокових структурних змін.»

У цьому реченні використано два евфемізми. Евфемізм *die Herausforderung*, що перекладається як «виклик», часто використовується для позначення труднощів чи проблем, з якими стикається система. Евфемізм *«die strukturelle Anpassung»*, що перекладається як «структурні зміни», є завуальованим описом необхідності значних змін у структурі економіки, наприклад, реструктуризація ринку праці або скорочення робочих місць.

«Seit Jahren wird die strukturschwache Region des Rif wirtschaftlich benachteiligt.»

«Протягом багатьох років регіон Риф, що страждає від економічних труднощів, залишається економічно обмеженим.»

У німецькому оригіналі дана фраза використовується як евфемізм для позначення регіону з низьким рівнем економічного розвитку, де бракує інфраструктури, інвестицій або можливостей для культурного зростання. Це натякає на обмежені економічні можливості без використання прямих слів із негативним забарвленням, таких як «бідний» або «неблагополучний».

Отже, проблематика перекладу евфемізмів з німецької мови на українську полягає не тільки у знаходженні лексичних відповідників, але й збереженні їхньої функції пом'якшення та приховування реальності. Евфемізми відображають культурні й соціальні норми мови, тому при перекладі необхідно враховувати як лексичні, так і культурні особливості обох мов. Перекладачі повинні приймати рішення про те, чи залишати евфемізм без змін, чи адаптувати його до українських реалій, зберігаючи його комунікативну та прагматичну функцію.

Висновки. Таким чином, сучасні лінгвістичні дослідження підкреслюють важливість евфемізмів не тільки як мовного явища, але й як інструменту для досягнення комунікативних цілей. Евфемізми виконують ключові функції у політичному, соціальному та медійному дискурсах, дозволяючи зменшити напруженість у комунікації, маніпулювати сприйняттям і створювати образ прийнятної та політично коректної дійсності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богвирич О. О., Кирилюк М. А. Евфемізми як засіб маніпуляції у німецькому політичному дискурсі. Збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук, 2019, с. 35.
2. Великорода В. Б. Концептуальні характеристики евфемізмів на позначення негативних дій політиків. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2013, №68, с. 51-54.
3. Великорода В. Б. Семантичні та функціонально-прагматичні характеристики евфемізмів в англійській мові, Львів, 2007, 240 с.
4. Вишнівський Р. Й. До питання про мотиви вживання евфемізмів (на прикладі сучасної англійської мови). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 2014, №13, с. 95-97.
5. Галайчук А. Ю. Художні евфемізми та проблеми їх відтворення у перекладі, Київ, 2013, №46, с. 231-239.
6. Гудманян А. Г. Практичний курс перекладу: підручник для здобувачів ступеня бакалавра спец. «Філологія», спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, Київ, КПІ ім. Ігоря Сікорського, вид-во «Політехніка», 2022, 180 с.
7. Зайко Л. В. Політкоректна лексика сучасної англійської мови як різновид евфемізмів, Буча, 2016, 10 с.
8. Корнеласва Є. В. Лінгвістична природа евфемізмів. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис», 2019, №5, с. 70-75.
9. Курагіна Л. Евфемізми як форма реалізації мовних табу (на прикладі німецької мови). Науковий вісник Херсонського державного університету, 2011, №15, с. 209.
10. Лазебний В., Яременко О. Евфемізми в сучасному політичному дискурсі (на матеріалі німецьких часописів). *Advanced linguistics*, №11, 2023, с. 89-94.
11. Лоць О. К., Мироненко Т. С. Німецько-український словник «Економіка та фінанси», Київ, 2005, 96 с.

12. Постатнік М. М., Свирид А. М. Евфемізми, причини їх виникнення, особливості вживання (на матеріалі німецької мови). Матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів гуманітарного факультету Сумського державного університету, 2015, ч. 2, с. 14-15.
13. Практичний курс перекладу німецької мови, навчальний посібник, уклали Заповольський М. В., Олексина Л. Г., Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2022, 48 с.
14. Рахімова О. В., Левицька Н. В. Вживання та переклад евфемізмів у німецькій мові. Збірник матеріалів V-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects», Берлін, 2021, с. 522-527.
15. Сивогорла А. Ю., Ришкова А. В. Евфемізми німецької мови – історія питання і перспективи досліджень. Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідження молодих учених «Родзинка – 2019», XXI Всеукраїнська наукова конференція молодих учених, с. 439-441.
16. Стасюк О. С. Соціолінгвальні та функціонально-прагматичні характеристики евфемізмів та дисфемізмів у парламентській комунікації ФРН та Швеції, дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук, Київ, 2011, 306 с.
17. Турчин В. В., Турчин М. М. Німецький політичний дискурс та явище евфемії. Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка. Наукові записки Національного університету «Острозька академія», 2011, №20, с. 189-197.
18. Януш О. Б. Евфемізми та інші види семантичних зрушень у суспільно-політичній лексиці і фразеології. Вісник Житомирського державного університету, 2009, №45, с. 143-147.
19. Holder R.W. How Not To Say What You Mean. A Dictionary of Euphemisms. Oxford University Press, 2002. 501 p.
20. Leinfellner E. Pragmatik des Euphemismus in der politischen Sprache, Berlin, 1971, S. 66-75.
21. Zöllner Nicole Der Euphemismus im alltäglichen und politischen Sprachgebrauch des Englischen. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien, 1997, 444 S.
22. Artikel: Schwere Krankheitenversicherung. URL: <https://www.finanzberatung-bierl.de/leistungen/berufsunfaehigkeit/schwere-krankheitenversicherung-regensburg/>
23. Artikel: KfW-Firmenübernahme: Finanzielle Unterstützung für den erfolgreichen. URL: <https://www.unternehmer-radio.de/unternehmertum/kfw-firmenuebernahme/>
24. Artikel: Personalanpassung. URL: <https://www.personal-wissen.de/grundlagen-des-personalmanagements/personalentwicklung/personalanpassung/>
25. Artikel: Verbesserungspotenziale identifizieren und ausschöpfen. URL: <https://www.weka.de/qualitaetsmanagement/verbesserungspotenziale-identifizieren-und-ausschoepfen/>
26. Zeitschrift für die Vereinten Nationen und ihre Sonderorganisationen. URL: <https://zeitschrift-vereinte-nationen.de/suche/zvn/artikel/wir-muessen-den-guertel-enger-schnallen>
27. Artikel: Deutsche Wirtschaft 2024: Herausforderungen und Lösungen für nachhaltiges Wachstum. URL: <https://ecovis-kso.com/blog/deutsche-wirtschaft-2024-herausforderungen/>
28. Artikel: Drei Plagen. URL: <https://qantara.de/artikel/marokkos-rif-region-drei-plagen>
29. Artikel: War das schon alles? Berufliche Neuorientierung: Gründe dafür und wie du es umsetzt. URL: <https://jenswolff.net/ratgeber/berufliche-neuorientierung/>
30. Artikel: Energiebranche stellt sich in Corona-Krise auf sinkende Nachfrage ein. URL: <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2172TK/>

REFERENCES

1. Bohvyria O. O., Kyryliuk M. A. (2019) Evfemizmy yak zasib manipuliatsii u nimetskomu politychnomu dyskursi. [Euphemisms as a means of manipulation in German political discourse] Zbirnyk naukovykh prats z aktualnykh problem ekonomichnykh nauk, s. 35 [in Ukrainian].
2. Velykoroda V. B. (2013) Kontseptualni kharakterystyky evfemizmyv na poznachennia nehatyvnykh dii politykiv. [Conceptual characteristics of euphemisms for negative actions of politicians] Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. №68, s. 51-54 [in Ukrainian].
3. Velykoroda V. B. (2007) Semantychni ta funktsionalno-prahmatychni kharakterystyky evfemizmyv v anhliiskii movi. [Semantic and functional-pragmatic characteristics of euphemisms in the English language] Lviv. 240 s. [in Ukrainian].
4. Vyshnivskiy R. Y. (2014) Do pytannia pro motyvy vzhyvannia evfemizmyv (na prykladi suchasnoi anhliiskoi movy). [On the question of the motives for using euphemisms (on the example of modern English)] Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. №13, s. 95-97 [in Ukrainian].
5. Halaichuk A. Yu. (2013) Khudozhni evfemizmy ta problemy yikh vidtvorennia u pereklyadi [Artistic euphemisms and problems of their reproduction in translation], Kyiv. №46, s. 231-239 [in Ukrainian].
6. Hudmanian A. H. (2022) Praktychnyi kurs perekladu: pidruchnyk dlia zdobuvachiv stupenia bakalavra spets. «Filolohiia», spetsializatsii «Hermanski movy ta literatury (pereklad vkliuchno), persha – nimetska, [Practical translation course: a textbook for bachelor's degree applicants in Philology, specialization in Germanic languages and literatures (including translation), first – German] Kyiv, KPI im. Ihoria Sikorskoho, vyd-vo «Politekhnika». 180 s. [in Ukrainian].
7. Zaiko L. V. (2016) Politykorektna leksyka suchasnoi anhliiskoi movy yak riznovyd evfemizmyv. [Politically correct vocabulary of modern English as a type of euphemisms] Bucha. 10 s. [in Ukrainian].
8. Korneliaeva Ye. V. (2019) Lihvistychna pryroda evfemizmyv. [The linguistic nature of euphemisms] Naukovyi zhurnal Lvivskoho derzhavnoho universytetu bezpeky zhyttiedialnosti «Lvivskiy filolohichnyi chasopys», №5. s. 70-75 [in Ukrainian].

9. Kurahina L. (2011) Evfemizmy yak forma realizatsii movnykh tabu (na prykladi nimetskoï movy). [Euphemisms as a form of implementation of linguistic taboos (on the example of the German language)] *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu*. №15, s.209 [in Ukrainian].
10. Lazebnyi V., Yaremenko O. (2023) Evfemizmy v suchasnomu politychnomu dyskursi (na materialy nimetskykh chasopysiv). [Euphemisms in modern political discourse (based on German journals)] *Advanced linguistics*, №11. s. 89-94 [in Ukrainian].
11. Lots O. K., Myronenko T. S. (2005) *Nimetsko-ukrainskyi slovnyk «Ekonomika ta finansy»*. [German-Ukrainian Dictionary "Economics and Finance"] Kyiv. 96 s. [in Ukrainian].
12. Postatnik M. M., Svryyd A. M. (2015) Evfemizmy, prychny yikh vynykennia, osoblyvosti vzhvyvannia (na materialy nimetskoï movy). [Euphemisms, reasons for their occurrence, peculiarities of use (based on the material of the German language)] *Materialy naukovykh teoretychnoi konferentsii vykladachiv, aspirantiv, spivrobotnykiv ta studentiv humanitarnoho fakultetu Sumskoho derzhavnogo universytetu*. ch. 2, s. 14-15. [in Ukrainian].
13. *Praktychnyi kurs perekladu nimetskoï movy* [Practical Course of German Translation] navchalnyi posibnyk, ukladaly Zapolovskiy M. V., Olekshyna L. H., Chernivetskyi natsionalnyi universytet im. Yu. Fedkovycha, 2022, 48 s. [in Ukrainian].
14. Rakhimova O. V., Levyska N. V. (2021) Vzhvyvannia ta pereklad evfemizmv u nimetskii movi. [The use and translation of euphemisms in the German language] *Zbirnyk materialiv V-yi Mizhnarodnoi naukovykh-praktychnoi konferentsii «Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects»*, Berlin. s. 522-527 [in Ukrainian].
15. Syvohorla A. Yu., Ryshkova A. V. Evfemizmy nimetskoï movy – istoriia pytannia i perspektyvy doslidzhen. [Euphemisms of the German language – the history of the issue and research prospects] *Aktualni problemy pryrodnychkykh i humanitarnykh nauk u doslidzhennia molodykh uchenykh «Rodzynka – 2019»*, XXI Vseukrainska naukova konferentsiia molodykh uchenykh, c. 439-441 [in Ukrainian].
16. Stasiuk O. S. (2011) *Sotsiolinhvalni ta funktsionalno-prahmatychni kharakterystyky evfemizmv ta dysfemizmv u parlamentskii komunikatsii FRN ta Shvetsii*. [Sociolinguistic and functional-pragmatic characteristics of euphemisms and dysphemisms in parliamentary communication of Germany and Sweden] *dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata filolohichnykh nauk*, Kyiv. 306 s. [in Ukrainian].
17. Turchyn V. V., Turchyn M. M. (2011) *Nimetskyi politychnyi dyskurs ta yavysheche evfemii*. [German political discourse and the phenomenon of euphemism] *Prykarpatskyi natsionalnyi universytet im. V. Stefanyka. Naukovi zapysky Natsionalnogo universytetu «Ostrozka akademiia»*. №20, s. 189-197. [in Ukrainian].
18. Yanush O. B. (2009) *Evfemizmy ta inshi vydy semantychnykh zrushen u suspilno-politychnii leksytsi i frazeolohii*. [Euphemisms and other types of semantic shifts in socio-political vocabulary and phraseology] *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnogo universytetu*. №45, s. 143-147. [in Ukrainian]
19. Holder R.W. *How Not To Say What You Mean. A Dictionary of Euphemisms*. Oxford University Press, 2002. 501 p. [in English]
20. Leinfellner E. (1971) *Pragmatik des Euphemismus in der politischen Sprache*. [Pragmatics of euphemism in political language] Berlin. S. 66-75. [in German]
21. Zöllner Nicole (1997) *Der Euphemismus im alltäglichen und politischen Sprachgebrauch des Englischen*. [Euphemism in everyday and political English usage] Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien. 444 S. [in German]
22. Artikel: *Schwere Krankheitenversicherung*. URL: <https://www.finanzberatung-bierl.de/leistungen/berufsunfaehigkeit/schwere-krankheitenversicherung-regensburg/>
23. Artikel: *KfW-Firmenübernahme: Finanzielle Unterstützung für den erfolgreichen*. URL: <https://www.unternehmer-radio.de/unternehmertum/kfw-firmenuebernahme/>
24. Artikel: *Personalanpassung*. URL: <https://www.personal-wissen.de/grundlagen-des-personalmanagements/personalentwicklung/personalanpassung/>
25. Artikel: *Verbesserungspotenziale identifizieren und ausschöpfen*. URL: <https://www.weka.de/qualitaetsmanagement/verbesserungspotenziale-identifizieren-und-ausschoepfen/>
26. *Zeitschrift für die Vereinten Nationen und ihre Sonderorganisationen*. URL: <https://zeitschrift-vereinte-nationen.de/suche/zvn/artikel/wir-muessen-den-guertel-enger-schnallen>
27. Artikel: *Deutsche Wirtschaft 2024: Herausforderungen und Lösungen für nachhaltiges Wachstum*. URL: <https://ecovis-kso.com/blog/deutsche-wirtschaft-2024-herausforderungen/>
28. Artikel: *Drei Plagen*. URL: <https://qantara.de/artikel/marokkos-rif-region-drei-plagen>
29. Artikel: *War das schon alles? Berufliche Neuorientierung: Gründe dafür und wie du es umsetzt*. URL: <https://jenswolff.net/ratgeber/berufliche-neuorientierung/>
30. Artikel: *Energiebranche stellt sich in Corona-Krise auf sinkende Nachfrage ein*. URL: <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2172TK/>